

Jak vyrůstám s knihou

Fantastický, ničím neomezený svět příběhů, mě zaujal už v nejútlejším dětství. Někteří umějí krásně kreslit, zpívat, hrát. Můj otec žádným z těchto nadání nedisponuje. On je totiž (opravdu nevím, jak to jinak napsat) „literární umělec.“ Kdybyste se ho zeptali, svůj um by zahodil a přel by se s vámi. Ale my s bratrem víme své. Ty příběhy by se daly brát po stovkách. Každý večer jedna pohádka. I když byl hodně unaven po celodenní práci, nikdy nevynechal. Jeho úžasná fantazie chrtila miliony postav a ty poté zařazoval do svých příběhů. Měli jsme dva hlavní příběhy. O dvou sourozencích. Bratr a sestra. Tito dva se řízením osudu dostali do laboratoře svého otce. Svrhli na sebe nějaké látky a zmenšili se na „hmyzí“ velikost. A potom vypadli z okna. Byli tak malí, že mohli použít jehlu jako meč a bojovat s vosami a roháči o právo na život. A tak procestovali velkou část světa ve snaze vrátit se domů. Když se potom zase setkali s otcem a zvětšili se, byl to pro nás hořkosladký konec.

Náš druhý příběh vyprávěl o Ušure a princezně. Ušura, jako obrovská čarodějnice schopná změnit podobu na cokoli, nač si vzpomenete, byla noční můrou hodné princezny. Ale princezna měla nás. My ji vždycky zachránili. A Ušuru zahnali do lesů. Dodnes vlastně nevím, co Ušura chtěla. Proč na princeznu útočila. Jedno vím ale jistě. Nikdy nevyhrála. Tohle byly naše pohádky. Těmi nás tatínek vychovával a zároveň to byly ony, které nám zpestřovaly usínání. Někdy během dne, když měl tatínek čas, lehl si a začel se do jedné ze svých knih. A to byl čas pro mě. Udělala jsem na něj psí oči, on se usmál tak, jak to umí jen on, trochu se posunul a já si lehla vedle něj. Hlavu jsem si položila na jeho rameno a on mě rukou objal. Četl nahlas a prstem mi ukazoval, kde se v textu zrovna nacházíme. Já tak měla možnost „číst“ si s ním. Byl to nádherný pocit. V pěti letech jsem díky němu prošla celou Středozemí v knize Hobit. Nebo jsme se v doprovodu Rychlých šípů proplétali stínadelskými uličkami. Nevím jistě, kdo podnítl lásku k četbě v otci, ale vím zcela určitě, že u mě to byl on. A tak hned, jak jsem se naučila číst, začala jsem si „louskat“ své knihy.

Opravdovým začátkem pro mě ale byla nejtlustší kniha, kterou jsem doma našla. Byla to má trofej, poslali mi ji z Domina jako odměnu za nějakou výhru. Domino byl večerní rozhlasový pořad pro děti a byl úžasný. Ta kniha se jmenovala Oksa Pollocková - Vyvolená. Až do té doby jsem si četla knihy maximálně o padesáti stránkách. Ale tahle byla něco! Má přesně čtyři sta osmdesát stránek a dodnes byste ji našli na čestném místě v mé knihovně. Tato kniha byla součástí u nás dostupné trilogie o asi třináctileté Okse. Když knihu četl otec, nazval ji Harry Potterem v sukních. Možná právě proto se mi to tolik líbilo. Dalším dokonalým příkladem tohoto druhu literatury jsou kovbojky. Díla autorů jako byl Karel May mi ukázaly, jak se svět mění. Jak zpohodlněl. Změkl. Knihy s touto tematikou mě také naučily mnoho o bezpráví ve světě. O tom, že když na vás druhému nezáleží, když máte to, co chce a dáte mu tu možnost, rozmetá vás na prach. Velice podobný motiv se objevuje také v díle Margaret Mitchellové. Její příběh z válkou zmítaného Jihu mě mnohdy rozesmutnil. Pojem otroctví zde pro mne získal úplně nové obzory. Před touto knihou jsem otroctví vnímala jako něco strašného.

Četla jsem o otrockých karavanách a o ohromných ztrátách na životech. A myšlenka na to, že by tito lidé opovrhovali níže postavenými otroky, že by se navzájem nazývali negry a že by se po propuštění stali nadřazenými svým bývalým pánům. To mě skutečně ranilo. Hluboce jsem soucítila, jak se Scarlet a všemi plantážníky, co najednou neměli co jíst, tak s otroky, kteří v otrockých karavanách opouštěli za strašných podmínek Afriku. Situace na Jihu USA mi připomněla pochody smrti a bezpráví, o kterých jsem četla například ve Zlodějce knih. Tato nádherná kniha byla po zásluze odměněna filmovým zpracováním, které ovšem, tak jak to bývá, ani zdaleka nedosahovalo kvality své předlohy. Ve svých dvanácti letech, kdy má závislost na četbě dosáhla vrcholu - v knihovně jsem si půjčovala mnohdy až 10 knížek na týden - jsem četla knihy, které dnes poznám na první pohled a takovou knihu hned odkládám. Moje učitelka by je nazvala brakem. Myslím, že se jim říká dívčí romány. Takové ty knihy o nezlomné lásce, silné a nezničitelné. Tyto knihy jsou takovými pohádkami převlečenými do kostýmu „dospělosti.“

Dvanáct, to už je přeci věk. Jsem ráda, že mě toto období minulo celkem bez újmy. Teď ve svých patnácti letech se snažím vyhledávat hodnotnější literární díla. Mám za sebou tituly, jako již zmíněný Jih proti Severu od Margaret Mitchellové, Dalajlámovu Kočku od Davida Michieho, Dášenku od Karla Čapka, epos O Gilgamešovi, Homérovu Odysseu nebo Proroka minulosti od Ericha von Dänikena. Ale jsou další knihy, které si chci přečíst, a tak na mém pomyslném seznamu „CO SI JEŠTĚ PŘEČÍST“ figurují jména a názvy jako Bible, Korán, Jak zabít ptáčka, Farma zvířat, Nedokončené příběhy a Pán prstenů od Tolkiena, Homérova Ilias, nebo díla Terryho Pratchetta. A to je jen pár příkladů za mnohé. Vždyť dobré knihy vycházely, vycházejí a vycházejí budou i nadále. A s každou novou knihou se povznáším výš a výš, neboť slovy Johna Ruskina

“KNIHY JSOU LIDEM TÍM, ČÍM JSOU PERUTĚ PTÁKŮM.”

E-mail: capkova.skolabrodek@iskola.cz

Tereza Čapková, 9. ročník, 15 let

Adresa školy: ZŠ a MŠ – T. G. Masaryka Brodek u Konice 265, 798 46 – Brodek u Konice

Telefon do školy: 582 391 193, **Kontaktní osoba:** paní učitelka Mgr. Renata Fialová

E-mail: RenataFialova@email.cz

Tereza Čapková